

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

»EDINOST« zadržaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o polnočni. Cena za vse o priložnosti 7 gl. za celoletno 3 gl. 50 kr., za šest mesecev 2 gl. 75 kr. — Sama priložnost 1 gl. 50 kr. za celoletno. — Posamezne številke se dobivajo pri opravišču v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročila, reklamacije in inserate prejema Opravišču, via Torrente, »Nova tiskarna«

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — »Ustaviti« (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaševanjih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Delavske zbornice.

(Konec.)

Po našem menenju bi mogla i konservativno-narodna desnica pristati načeloma na to, da se osnujejo delavske zbornice ter se dovoli tem zbornicam tudi zastop v državnem zboru, saj so se desničarji s sedanjo vlado vred pokazali vedno pravi prijatelji delavskemu stanu, vsled česar so tudi osnovali in sprejeli uže več zakonov, kateri majo priti na pomoč kmetu in delavcu. — V tem se uprav kaže državniška spretnost desnice, kajti vsaka parlamentarna večina, katera se hoče dolgo ohraniti na krmilu, mora ozbiljno računati z danimi odnošaji in z duhom časa. Da manjšina sili naprej, to ima, kakor smo rekli, svoj vzrok v prilizovanju raznim stanovom, katero prilizovanje ima zopet smoter, da se levica zopet pospe do vlade; ali še drug smoter opazuje se v predlogu levice, o katerem govorimo.

Levičarji tudi pri vsakem predlogu po zvijačah zasledujejo grmanizatorične cilje in to se opazuje prav dobro tudi na najnovejšem predlogu, kajti velikonemška gospoda je volilne skupine delavskih zbornic tako lepo grupirala, da bi mej 9 drž. poslanci slovenski delavci dobili le 2 poslance, namreč Čehi enega, Poljaki pa tudi enega, Nemci bi jih imeli šest in italijani enega. Stvar je namreč taka. Dunajska zbornica bi volila Nemca, linška, solnograška prav tako; ljubljansko pa so potisnoli mej dve štajerski in eno koroško očitno zato, da bi krajski delavci ostali v manjšini, in bi odločili velikonemški mesti Gradec in Celovec; vse tri zbornice na Primorskem bi lahko izvolile poslance tudi v slovanskem zmyslu, ker v Gorici in v Trstu so delavci po večini gotovo Slovenci; ali kaj to koristi, ko so veliki obrtniki v Gorici Velikonemci, ki bodo skrbeli, da bodo rajše Lahy zmagali, nego Slovenci; v Trstu so zopet italijanska delavska društva,

v katerih je sicer ogromna večina slovanskih delavcev, ali kaj to koristi, ko v dotičnih odborih absolutistično gospodarijo le Italijani in Slovani se jim pokorijo; v Istri pa je edino v Pulji razvito načelo podporinih društev, in tudi tam se vidi, da Italijani gospodarijo Slovanom. Drugače bi bilo tedaj, da se mej konservativnimi in rudečimi društvi uname hud boj in da potem Slovenci po kompromisih spravijo kaj svojih ljudi v delavske zbornice v Trstu, Gorici in Rovinju (zadnje mesto je slabo zbrano, ker v Rovinju je le malo delavcev in centrum delavcev Istre je v Pulji). Mogoče je, da ščasoma tudi na Primorskem delavci spravijo Slovence v drž. zbor; ali vsaj v začetku bi bilo to jako težavno in le po kompromisih dosegljivo.

Na Tirolskem bodo gotovo Nemci v večini, pa mogoče je, da Tirolske zbornice volijo kacega konservativca.

Na Českom bi gotovo imeli slovanski delavci večino v prvej grupi (Praga, Budejevice, Plzen), ali v drugaj grupi (Liberice, Heb) bi skoro gotovo Velikonemci nosili zvonec; prav enako bi bilo z moravsko-šlezsko grupo (Brno, Olomuc, Opava); — v gališko-bukovinskej grupi (Lvov, Krakovo, Brodi, Črnovice) pa bi imeli Poljaki večino.

Ne vemo pa, zakaj so Velikonemci v svojem predlogu pozabili Dalmacije, saj ima tudi Dalmacija svoje delavce in trgovinske zbornice. Vidi se torej na prvi pogled, kam pes taco moli; ali k ljubemu temu bi bilo naše sicer malo merodajno mnenje, da bi zbornica poslancev predlog prevzela ter ga izročila posebnemu odboru v predelanje ter ga v zmyslu pravice popravljenega zopet prinesla v sejo. S tem bi Velikonemce primorala, da pokažejo pravo barvo in bi tudi pri delavskem stanu ohranila in pomnožila si oni ugled, ki si ga je uže do sedaj pridobila.

Stvar je, kakor smo uže rekli, v principu dobra, ker delavca je treba

iztrgati iz rok demagogov in voditi ga po pravej postavnej poti; to pa se le potem zgodi, ako se mu da prilika, da po svojih zastopnikih sam spozna, na kakih temeljih sloni država in katere so dolžnosti raznih državljanov za vzdrževanje države. Priznanje delavca kot politični faktor v državi je velik napredek v socialnem obziru, ono v njem vzbuja ponos državljana, kateri ponos mu zdaj pomanjkuje, ker se vidi popolnoma izključenega od javnega življenja. Ali prašanje je, kako naj bi se napravila postava o delavskih zbornicah in o zastopu del. stanu v državnem zboru. — Pred vsem je naše menenje, da bi se, ako imamo obzir na večo avtonomijo, moralo dati delavskim zbornicam na kak način zastop tudi v dež. zborih, ker marsikako delavca zadevajoče prašanje se rešuje tudi v deželnih zastopih. Potem pa bi bilo potrebno tudi preiskovanje, ako odgovarjajo volilne skupine, po Velikonemcih nasvetovane, tudi dejanskim in številnim razmeram.

Po našem menenju bi se moral predlog levičarjev tako prenarediti, da bi imelo česko kraljestvo, kder prebiva gotovo polovica delavcev vse monarhijske, vsaj 3 poslance iz kurije delavcev; potem naj bi Moravska in Šlezija skupaj imela tudi enega, Galicija in Bukovina enega, Doljneavstrijska enega, Gorenjeavstrijska pa naj bi se priklopila Štajerski in Koroški, katera grupa naj bi imela tudi enega poslance, za Tirole, Predarelsko in Solnograško bi po tej razmeri tudi zadostoval en poslanec, Kranjska pa naj bi se pridružila Primorskej grupi in prav tako Dalmacija.

Na tak način bi bilo tudi le devet poslancev, ali razdelitev bi bila bolj pravična, toliko glede na število prebivalstva in delavcev, kakor tudi na narodnost. — Da se Kranjska in Dalmacija, katera se ne more kar meni nič tebi nič izključiti, pridruži primorskej grupi, potem bi bilo gotovo, da bi poslanec iz te grupe moral

biti Slovan in niti ni treba dokazovati, da ni umestno, da bi primorske dežele same z nekoliko nad pol milijona prebivalstvom in baš ne preveliko obrtnijo imele same enega poslance, vsa Česka pa le 2, in vsa Galicija z Bukovino le jednega. Po tej razdelitvi bi se moglo računati, da bi od 9 delavskih poslancev bili vsaj 4 gotovo Slovani, eden mogoče nemški konservativec, za enega bi bila stvar nedoločena in trije bi bili skoro gotovo pravi Nemci.

Mi z našo študijo ne trdimo, da smo bili čisto natančni, ali na vsak način je stvar v tem zmyslu prevdarka vredna in ako se kedaj uvedó delavske zbornice ter se da tudi delavcem indirektna volilna pravica v parlament, pač ne bi bilo za začetek previdno, da se ustanovi večje število, pri omenjenem številu poslancev pa bi po nas nasvetovane volilne skupine bile pač tako zložene, da bi mogla sedanja večina parlamenta, pa tudi vsaka pametna in še kedaj vladomožna opozicija na-njo pristati.

Stvar je sicer še le sprožena, pa vredna je ozbiljnega prevdarka in boljše je, da jo desnica v roke vzame, nego pa, da pusti, da po popularnosti hrepeneči levičarji z njo preveč hrupa delajo.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Iz državnega zbora. V seji poslanske zbornice 12 t. m. je načelnik Smolka določil volitve v delegacijo na danes, katere ste z lastnoročnim cesarjevim pismom na grofa Kalnoky-ja in Taaffe-ja, kakor tudi na pl. Tiszo sklicani na 4. dan meseca novembra v Budimpest. — Vlada je predložila zakon zastran nabora vojakov za leto 1887. Poslanec Hevera je predlagal zakon zastran oproščanja pristojbin študentskih in predplačnih društev. Poslanec Promber je interpeliral, zakaj od moravskega deželnege zbora dovoljeni dve učiteljski stolici na brnskej tehniku za vodne

— vdova nesrečnega Gjuvelena dostala necega večera ne poznato sumo denarjev i potražala trgovino svoje tovarušice ktera njo vzela kompanjojkoy v tem trgovskem poslovanji. Kramarnica pretvorila se k malu v lep magazin pod firmo: »Tetrod i Gjuvelena«. Ujova Gjuvelena pokazala po tem toliko energije, toliko delateljnosti, da magazin, vsakim dnem raste i povečaval se čez vsako nado i željo. K malu Tetrod umrla ostavši ves magazin v popolno vlast Gjuvelenki. Ona vzajmila u bogatega fabrikaeta Samoj-a povečo sumo novcev i prenesla svoj magazin v sedanje pouseščenje. Tukaj šla njej trgovina še bolje. K malu ona akuratno platila svojega kreditora Samaja . . . Tem časom ona uspela izravnat i vzgojiti svoja dva otroka: prekrasno deklico Efosijo, kterej sedaj ni odboja od bogatih ženikov i prekrasnega mladenca Prosperja, kteri v tem letu konča medicinski fakultet i stopi v vojniško službo kot polkovni zdravitelj. To vam vsa historia gospe Gjuvelen i zaključil smebljaje . . . Žaukur . . .

(Konec prib.)

PODLISTEK.

Ugodno promeščenje kapitala.

(Slovenščina v ruskem slogu. Za poskušnjo.)

(Dalje.)

Perriol išel v gostilnico. Žaukur prišedši v neizmerno veselje radi tako imenitega gosta, pomestiv njega v oddelnem kabinetu za prelepim mramornim stolom, sam nekamo izčesol. Čez nekoliko minut vrnil se ves od radosti blišči nese zamašeno butiljo starega vina, en kozarec i plitvico s svežimi okusnimi piroškami (peciv.)

— Prekrasno! vskliknol Perriol, zahvaljujem vašo gostoljubnost, moj mili, no pod enim uslovjem: prinesite še en kozarec i sedite proti meni, da vkupe pijeva. Vahite, tak junak, kakršnjim ste vi ukazali se v poslednjem vojni, raven vsem v miru. Da i, na konec, ne služili mi z vami v enim in istem polku? Žaukur izpričevaje se tekol brez upora

po kozarec i sedel proti Perriolu, kteri s vidnim udovoljstvom jedel ukusne piroške zalivaje jih penečim se rozovim vinom, ktero prinesel stari unteroficer. Vino bilo zares dobro.

— Poslušajte, moj mili! prašal Perriol, u vas imate butiljk tacega vina, kakor to? — Ne, — odgovoril Žaukur, bila vsega ena, — le ta, Meni njo potaril moj polkovnik, vikont Madje, kteremu jaz imel čast izkazati malo, igračno uslugo. Da povedati vam imam i to, da mi on dal zmožnost pridobiti to krčmo.

— Malo uslugol! Poznam jaz to malo uslugo: vi potiskali njega v masi sovražnikov in iztrgali ga iz njih rok v onem času, ko bili oni gotovi njega razsekli na kose. Vi njega spasili od strašne smrti. I to vi nazivate maleno, igračno uslugo? Prelepa mala usluga!

— Igrača, igrača! pristavil Žaukur. — Tako on tedaj vam podaril to butiljko vina? Da znadete li vi, moj mili, ka tacega vina vi ne najdete ni v nobenej carskej kleti? Verujte mi! Nu, kako vi njo sranili do setaj?

— Uvil pristavil Žaukur, jaz njo čuval za svojega jednega sina. On stopil v vojniško službo i ne glede na svojo mladost, bil uže proizveden v lajtenanta i imel

orden početnega legjona. Pričakovaje njegove vrnitve čuval jaz za-nj to butiljko . . . Uvil! On ne vrnil se več . . . Arabi njega ubili. I ta butiljka ostala bi za zmerom v mojem hramu, da niste vi učastili mene svojim pohotom, kajti razen vas, po mojem sinu, nikto na svetu dostojen tega vina.

Žaukur prejenjil. Nastopilo minotno molčanje.

— Nu, vrniva se k tomu, ker vas interesuje, prodolžal na konec Žaukur. — Vi hočete znati osodo gospe Gjuvelen. O, to poučiteljna historia. Jaz bil drugom bednega Gjuvelena. I ako bi jaz ne bil ob času njegove smrti na vojni, na potovanji, njegova zakonska pridruža, ne bila bi zapuščena i ne bila bi došla do tacega zdvojenja. Brezi vsahih sredstev k živjenju nesrečna ženska ostala s dvama malima otrokoma, no v njej, po sreči, bilo toliko energije, ka k malu sebi čuda dela. Ona spoznala se s prodalščino galanterijskih malenkosti v ulici Sent Zak, po famiji Tetrod, u kterej bila krošnjarska krama. Popolnoma paralizovana, polislepa Tetrod uvidela, da njena trgovina vsakim dnem pada i da v eno prekrasno jutro njena kramarnica bude oddana na dražbi. — Kar na enkrat, — ne vem, kakim čudom

stavbe, za čestne in železniške gradbe še niso nastavljeni. Minister Gautsch je takoj odgovoril, da se je nastavljenje obeh učiteljskih stolic s cesarskim sklepom uže dovolilo. Ena stolica je uže nastavljena, druga se pa nastavi k malu, da le dotični terno-predlog dospje. Potem je minister Pražak odgovoril na interpelacijo, glede rabe obeh deželnih jezikov pri deželnem višjem sodišči v Pragi in rekel mej drugim, da je dotični ukaz v soglasji s cesarskim patentom od 3. maja 1853. Pri višjih deželnih sodiščih v Pragu in Brnu je notranji uradni jezik nemški, vendar ima sodišče dolžnost, sklepe glede varnosti pravosodja v jeziku prava iščeče stranke delati. Minister se o tem oziru opira na ministerski ukaz od 5. junija 1869, po katerem se v Galiciji, Lodomeriji in Krakavu zaukazano postopanje s tem ujema; enako se postopa tudi v Inomostu. Popolnoma je tedaj opravičeno, da se duhu obstoječih zakonov protivna navada prelaganja sodniških razsodbe v drug jezik pri višjih deželnih sodiščih v Pragi in Brnu odpravi, ali vsaj kolikor mogoče omeji. Ker je vlada dala ta ukaz v smislu državnih temeljnih zakonov, storila je le svojo dolžnost. (Živo pritrjevanje in ploskanje na desnici; sikanje na levic). Potem se je Maggov predlog, naj se o ministrovem odgovoru prične razprava, z 171 glasovi proti 118 zavrgel. — Zakonska osnova glede predrugeče eksekutivnega postopanja sprejela se je v tretjem čitanju. Poročilo pravnega odseka o zakonske osnovi, da se vozilata železnice ne smejo rubiti, sprejelo se je brez ugovora. Nato se je nadaljevala razprava glede dolžnosti državnih železnic, plačevati pridobitniški in dohodniški davek; govorili so: Suess, Keil, Vitezic in Somaruga in potem se je sklenola splošna razprava. Boss-Waldeck je interpeliral zaradi neke pod nič — za 1 gl. — na javnej dražbi prodane kmetije, in zastran sredstev, da se takim dogodkom konec stori. Prade in Tausche sta predlagala, naj se odpravijo mitnice na državnih cestah. — Včeraj je bila zopet seja.

V seji jezihovnega odseka dne 14. t. m. je predlagal poslanec Plener, naj se vladi naroči, da se zadnji ukaz pravosodnjega ministra razveljavi. Načelnik grof Hohenwart je odgovoril, da ta predlog ne spada v odsek, pristavil pa, da razsodbo prepustiva odseku. Potem se je pričela razprava o tem ukazu in o Scharschmidovem predlogu, udeležili so se je poslanec Zeithammer, Rieger, Glan, Lienbacher, Herbst in Sturm; nato je ministerski načelnik razjasnil vladino stališče in rekel, da vlada ne da iz rok pravice, o službinem jeziku določati, on pripoznava potrebo posebnega stališča nemškega jezika v Avstriji, pri tem pa ima pred očmi potrebo dežel in opravičene tirjatve narodnosti in toraj o tej zadevi nikoli ne bode enostransk. Nazadnje je izpodbil minister Pražak Lienbacherjeve pomisleke, glede praktične izvedbe ukaza i nato se je razprava pretrgala.

Ogerska poslanska zbornica je v seji 14. t. m. sklenola o prošnjah glede Janklijevih zadev prestop na dnevni red z 162 glasovi proti 76; tako je konec stvari, ki je mej Madjari delala toliko hrupa.

Vnanje dežele.

O bolgarskih zadevah. V »Polit. Corr.« se brzojavlja 12. t. m. zvečer iz Varne: Kaulbars je danes na večer sem dospel, sprejela ga je deputacija Zankovičev. Pred ruskim konzulatom se je zbralo mnogo ljudstva, ki je pri Kaulbarsovem prihodu zakričalo: »Živela neodvisna Bolgarija! Živel slivniški junak!« Neka deputacija je Kaulbarsu izročila spomenico o ljudskih željah, on pa je vladino postopanje grajal. Deputacija mu je odgovorila, da vlada postopa po zakonih in da uživa ljudstva zaupanje. — Iz Šumlje 12. oktobra: Pri Kaulbarsovem dohodu se je zbralo skoraj vse prebivalstvo; dokler je on govoril o Rusiji in carju, pritrjevalo se mu je; ko pa je začel govoriti o volitvah in zaprtih častnikih, ugovarjalo se mu je od vseh strani. Ko se je Kaulbars peljal mimo konjiške kosarne, pozdravilo gaje okoli 100 vojakov. — Iz Pariza se 12. t. m. poroča, da je Bismark rekel, da je bolgarsko praskanje dvoboj mej Rusijo in Angleško. Če se Angleška umakne, nobenega vzroka

ni, da bi Avstrijsko-ogerska stopila na njeno mesto.

»Berliner polit. Nachrichten«, iz katerih govori Bismarkov glas, prinesle so po volitvah v Bolgariji te le jako zanimljive besede: Evropa se nepremenljivo drži načela, da zadnja beseda o zadevah na vshodu, in o bolgarskem praskanju posebe, ne gre razburjenim ljudskim strastim na mestu samem, ampak vevlastim, katerim je zaupano varstvo miru in poravnava interesov. Pri bolgarskih dogodkih so udeleženi le faktorji nižje vrste. Bilo bi nasprotno vsakej zdravej pameti in vsakemu mejnarodnemu običaju, ako bi se trdilo, da so sedanjli igralci na bolgarskem gledališči taki, ki bi na sklepe Evrope vplivali. Naj se še tako odkritosrčno obžaluje, da se v Bolgariji nasprotje mej rusko in protirusko stranko ostri; Evropa pa gotovo nema nobenega interesa na tem, da bi bolgarskemu šovinizmu na ljubo raztrgala berlinsko pogodbo, katere določbe so vredile v knježevini narodno-pravno stanje. Po zadnjih poslasticah se dozdeva, da se širi anarhija, ki se kaže v vladnih krogih in mej ljudstvom, katera anarhija pa v interesu dežele in splošnega političnega stanja ne sme dolgo trajati. — Iz teh jako pomenljivih besed, če je Bismark odkritosrčen, lahko se sklepa, da bi Nemčija ne bila protivna, ako Rusija zasede Bolgarijo; sicer pa se na diplomate ni zanašati, ker njih načelo je vedno bilo in je še danes: okoristiti se, kder in kakor moreš, pa ne prašaj, če si delal pošteno, ali ne; kar si pridobiš pošteno, ali nepošteno, to je tvoje, surova sila te varuje, sodnika nemaš, ker najvišji sodnik si sam o svojem delu po svojej moči.

Iz Sredca, 14. oktobra: Bolgarska vlada je odgovorila na rusko noto glede neveljavnosti volitev ter naglašala, da se je ustava izdelala pod zaštitom ruskega komisarja in da ta ustava določa, da je edino sobranje opravičeno soditi o veljavnosti volitev. — Kaulbars je dobil od ruske vlade pismo, v katerem se mu priporoča, naj potovanja ne nadaljuje, vendar se mu pušča o tem svobodno postopanje.

Na Srbskem so bile te dni dopolnitne volitve v skupščino. Izvoljeni so bili sami vladni pristaši, ker se narodna stranka nikder ni hotela volitev udeležiti, in prav je imela, saj ne more i ne sme pozabiti, kako se je pri zadnjelj volitvi godilo izvoljenim narodnim poslanecem; iz skupščine so jih izandarji tirali in v ječo zapirali! Ta turška svoboda se bode še hudo maščevala.

Angleški časniki so začeli prorokovati vojno mej Francozi i Nemci. Francoski časniki pa na to odgovarjajo, da mej Francozi i Nemci nobenega nasprotja ni. Angleški časniki bi radi vzbudili narodnostne strasti, ker bi to bilo Angležem v korist; boje se nemško-francoskega zjedinenja glede Egipta, ali drugih vshodnjih dežel, zato pa sejejo seme nesloge.

DOPISI.

V Trstu, 2. oktobra. (Izv. dop.) Od prava g. And. Gabrška, dopisniku »Kobariča« v »Slov. Narodna« št. 221., 222. in 223. (Konec).

Gospod Gabršek imenuje »mladeniško navdušenje« to, kar jaz zovem »domišljavost«. Svobodno mi Jaz pa pravim, da kdor kaj takega trdi, kakor je trdil neki mlad učitelj, absolviran ljudskošolnik, da učitelj, čeprav ni videl kake gimnazije ali realke, vendar je po dognanem učiteljski izobraženejši od gimnazijalnega sbiturijenta, tak učitelj je domišljav, morebiti tudi napuhnen, ne pa »mladeniško-navdušen«. Dalje pravim, da učitelj, absolviran ljudskošolnik, pri katerem, da govorim z neke danjim »Slov. Učiteljem« nezmožnost postane očitna, kedar je primoran »ložiti« kako prošnjo ali spisati sestavek v katerem si koli bodi smisli ujeza tikajočega se delokrožja; kateri je primoran da zopet citujem »Slov. Učit.« — za pis mene vaje izglede, vsako malo pisemce, vsako pobotnico jemati iz knjig, servilno je na-nje navezan ter zbog tega ne more kar hipoma pravega, prikladnega trenotka porabiti, še manj pa akomodirati svojih izgledov (pri pismenih vajah) času in krajevnim okolnostim, kar je v pedagogiki velikega pomena: — o takem človeku jaz pravim, da je domišljav, če toliko drži na

svojo »učenosť«, kakor gore omenjeni učitelj!

Tudi jaz poznam in visoko spoštujem odličnega pedagoga, prečastnega g. direktorja Revelanteja; a tudi vem, da njemu ni po godu, da hodijo na učiteljska absolvirani ljudskošolniki.

Gosp. dopisnik povdarja z veliko važnostjo, da absolvirani ljudskošolniki na učiteljski v Koprju bolje napredujejo od ovih kandidatov, prišedših iz srednjih šol. To je pripisovati drugim razmeram, če je res tako, kakor piše g. G.; kandidati iz srednjih šol se n. p. mnogo bavijo z inštrukcijami, vsled cesar mnogo časa izgubljuje, dočim se njih kolegi »biflajo«. Zaradi bifljanja navadno tudi učiteljice boljje skušnje opravljajo, kakor učitelji, da-si ima ženska menda manj možjanov v g'avi, kakor moški!

Da se nekateri učitelji dandanes malo spoštujejo, to je res; a krive so tega »više glave«, ki so uvedle »znano« fabriko učiteljev, kjer se »ljudskošolniki« preneglo zoriyo v učitelje. Res je tudi to, da »le petica da ime sloveče«, pa tudi omika imponuje. Torej dajte učiteljem boljše plače, pa večjo omiko — in videli boste, da se učiteljstvo ne bo več tako preziralo, kakor nam to slika g. Gabršek. Zakaj se pa učiteljstvo po nekaterih drugih deželah bolj spoštuje; n. pr. na Nižem Avstrijskem? Baš, ker je boljje plačano in boljje omikano.

A še nekaj opazek; Očitnja g. Gabrška, da jaz o enketi onih šolnikov na Dunaji nič ne vem, nisem zaslužil; ker, kakor za vse važne pojave na pedagogičnem polju, zanimal sem se tudi za sklepe omenjene konferencije, in mi je znatno ukaz ministra za uk in bogočastje z dne 31. jul. št. 6081, govoreč o preustrojni učiteljski. O tej stvari sem tudi dosti bral po raznih časnikih; posebno pa so me zanimali članki v »Osterr. Schulbote« v tem obziru. Moje mnenje o tem ukazu je, da bi bil prav pameten, ako bi si učitelji pred vstopom na učiteljske pridobili dovoljne omike. Glede na to se popolnoma zlagam v tem, kar je pisal prof. Emprehtiger »über die Vorbildung der Lehrer«. Uverjen sem pa tudi, da ima novi ukaz, kolikor se tiče »kursa za meščanske učitelje«, svoje senčate strani; o čemer je tudi izvrstno pisal »Schulbote«. A vseh teh reči tukaj obširneje ne omenjam, ker nemam ne časa ne prostora.

Isto tako le na kratko povem, da mi je kot učitelju natanko znano, kaj postava govori »Über die Fortbildung der Lehrer«; a kdor se hoče dalje izobraževati, treba, da uže ima vsaj oni minimum izobraženosti, ki ga tirja njegov stan. Očitno moram grajati, da je moj kolega hotel izživati čestito duhovščino zoper mene, češ, da očitam, da so duhovniki učiteljski špijoni. Jaz nisem tega nikjer izrečno in splošno trdil. In še jako ugodno sem pisal o duhovnikih, neke danjih šolskih nadzornikih.

Prav pa ima g. dopisnik, kar piše o preziranjih nekaterih nadarjenih in rodoljubnih učiteljih. Tudi jaz sem o tem svojo tekel, kar se ve, vse lahko dokažem. Kaj je vse mogoče, posebno na Primorskem, to lahko vidi g. Gabršek na kobariškejši šoli samej; ni treba, da natančno stvar označim, vedel bo kam merim.

Naj mi bo dovoljeno še izreči, da se mi zdí g. dopisnik preboječ, ker mnogo zamoči, citujoč le Lafayetov izrek. Čemu bi učitelji trpini zmerom in zmerom le — molčali!

Jaz sem bil v tem obziru že pogumnišči, da-si je baje »moja osoda uže odločena, če me zasledijo«. Nu jaz se prav nič ne bojim, ker sem le resnico povedal, ravnoječ se po priporočilu papeža Pija IX: »Diligite veritatem, filiam Dei!« Sicer znamo še pisati in ko si utegnemo najti pot celo gor! do — naučnega ministra.

Zadnji čas je, da se tudi mi slovenski učitelji osrdimo ter postanemo za resnico in pravico krepki in nevstrašni bojavniki, ravnoječ se po besedah Gregorčičevih:

»Če treba, odprí pa še usta ščeno, Nikjer dovolitve ne prosí!« *)

Konečno konstatujem, da mi g. Gabršek niti jednega faktuma ovrgele ni, in na mnogih krajih svojega »odgovora« z drugimi besedami celo to ponavlja, kar sem jaz pisal, ali mi molčeč pritrjuje. Zato mislim, da se utegnava še razumeti. Res je, da tako dopisovanje »pojmove bistrie«. Toda, ko bi bila mej nama še kako navskrižnost, lahko se srečava v kakem pedagogičnem listu, kjer gre razpravljati strogo učiteljske stvari. Političnim listom ni kratiti prostora s takimi rečmi. Torej se s tem odgovorom poslavljam od g. Gabrška, a g. urednika »Edinostie in gg. čitatelje uljudno prosim, da mi ne zamerijo, da se mi je ta o-igovor zoper mojo objulo in voljo tako narasel pod peresom.

Post scriptum. Da mi g. G. tol ko očita zaradi listega mojega »prokleta slabo«, na to niti ne odgovarjam, ker se mi zdí baš tako nevedno, kakor, ako bi n. pr. kdo našemu Jurčiču očital, da v svojih roma-

*) Glede na to naj nam bodo v izgled liberalni učitelji nemški, ki se krepko potegujejo za svoje pravice. Le čitajte samo »Osterr. Reichscher Schulbote«. Se ve, da pri nas slovenskih učiteljih je molčanje bolj dobičkonosno; ker »kder lepo molči — karjoro naredi«; to je faktum! . . . Pis.

nih pogosto rabi »hudiča«. Torej »Schwamm« d'über! Vsakako pa je žalostno, da učitelj zagovarja preplitvo izomiko nekaterih učiteljev, in še bolj žalostno, da slovensk dnevnik v svoje predalo sprejema take zagovore. V čast to ni učiteljskemu stanu, pa tudi ne v korist ljudske omiki.

—E—. Iz Ribnice, začetkom oktobra. — Jesenske misli in — vreme. (Izv. dop.) (Dalje). Zadnjič dospel sem do »pasje kontumacije« in do tiste vrste občinstva, kateremu je javna kritika »trn v peti« itd. ter sem dejal, da ima le-ta svoj prostor v časopisih, t. j. glasilih javnega mnenja, med tem ko imajo nekateri, vkljub pasjej steklini še pri živenu ostali psi. — svoj prostor še vedno na cestah in trgu, ali vasi, dasitudi bi njihovi gospodarji morali imeti j h priklenene ali privezane. Ti se sicer izgovarjajo, češ: »da ti psi niso prišli v dotiko s prvosteklino, itd., ali — to so ničeve trditve, na katere bi se dotični izvršujoči organi ne smeli ozirati. Pes, ki je pred steklino ves čas prost po noči in po dnevu okrog hodi, sumljiv je, in to je dovolj! Prej ali pozneje more se pri ujem steklina pokazati, in nastopki zadeti morejo krivične in pravične. — Čudno se nam toraj zdí postopanje glede tega od strani dotične oblasti, katere je nalog, z vsakim enako postopati. — Kontumacija traje sicer tri mesece, ali kdo garantira za varnost pred pasjo steklino po tistih pseh, ki so konjederu sedaj »ušli«, pa vendar le sem ter tja vrv ali verigo na vratu nosijo! — Nadejamo se v tem oziru v potrebnem slučaju strogega postopanja s prestopniki reda in postavnih določb.

II. Ker je — da preidem k jednej prejšnjih stvari, — kolera v Loškem Potoku zdaj »popolnoma zamrla«, zato sem povsem preverjen, da Vam ne bode tudi o tej pošasti trebalo več poročati. Tedaj nadaljujem o družem predmetu.

Pred vsem Vam moram spomniti gospod urednik, da se je meni tvarina zadnji čas zelo nakopčila, in mislim, da bodele oprostili mi, če Vas bodem izjemno obilo nadlegoval in Vašem listu — prostor »kradele« — »sit venia!« A stvar to zahteva, ergo je to resnega premisleka vredno.

Prašati morete: I katere maroge pa so vendar, ki postavljajo v senco krajevni kras in društvene razmere v Ribn. dolini; ozir. trgu? No, odgovoril bi Vam in slehernemu prijatelju tako-le:

Pred vsem krasi naš trg — navaden črednik z svojim strmim rogom, divjim glasom, itd. za tem turnska ura, katera je prava podoba — zmešnjave. bodisi da je sama na sebi nič vreden material, katerega bi bilo treba iz turna vredit, bodisi da ima tisti, ki jo vedno drega . . . jedno kolesce odveč ali manj — kakor mi drugi ljudje. Jedna od teh velja. To je tedaj druga točka, zatem ta le: Naša trška razsvitljava po noči v brezmesednih urah, dirjanje voz po trgu, pokaenje z bičji, razbijanje in kričanje fantovsko, izjemna dragina v našem trgu. — oikčnost naših neolikanih — narodnjakov, zanemarjene dolžnosti nekaterih rodoljubov, in kot glavna dika narodnega trga: Uhoštvo in pomanjkanje narodnjaškega delovanja glede »društvenega živonja!«

O vsem tem svedea vestno, — vestno — poročilo pravim: prihodnjič!

Cerkno, 11. oktobra. — (Izv. dop.) — V zadnjelj št. Soče oglašil se je neki Borodinoslav, in g. urednik, vem da lahko uganete, kaj so gg. Cerkljanje osobito pa uradniki prevdarjali i ugibali.

Prebravši precej osoljene vrstice pustijo stvar, ter ugibljejo, ne meneč se za »krivico«?! koja se jim godi, samo to, kdo je neki spisal dotični dopis. Kaj ne da, poznati nam je preje nasprotnika nego gremo v boj?

To pa ne kaže moža, marveč samo žensko zvedavost.

Dopisnik pravi namreč, da »plavokrvni« naš g. sodec piše le v blaženejši »švabščini«; a vse to ni res, ker lahko pokažem g. dopisniku od g. sodnika v slovenskem jeziku vradovane spise; prav tako tudi od naše davkarije.

Čemu torej tako burno tožiti naše uradnike in to še ne povsem opravičeno!

Poglejmo pa drugje nekoliko naše razmere. V prejšnjih, za nas Slovence toliko burnih časih, korist la so največ nar. društva; tam zbirali so se naši prvaki ter unemali i ogrevali srce prostega, malo zavednega naroda, za njegovo sveto stvar.

A to je bilo nekaj, kaj pa sedaj?

Podobna je, naša čitalnica posebno, onim živalim, ki se na zimo ali poskrijejo v dupline, ali se zarlijejo v zemljo, kajti tudi ona vioti je, da je zaspala, in tudi tukaj je žalibože sama sebičnost doma.

Kako pa hočete, da bi tuji boljje skrbeli za narod, kakor našinci?

Kažite se sami prave, za sveto narodno stvar unete, ker le potem pričakovati nam je boljje prihodnosti.

Zjedinite se, čemu prezirate našega prvoboritelja — g. nadučitelja!

B . . . ski.

Domače in razne vesti.

Monsignor Anton Hrovatin, kanonik in župnik fare Sv. Antona novega, boče v nedeljo 31. t. m. bral demantno Sv. mašo v cerkvi Sv. Antona novega. — Nj. Svetost papež imenoval ga je pri tej priliki komornikom papeževskega prestola. — Še fizično in duševno krepki in čili starček, Monsignor Hrovatin je dočkal to redko slavnost, katere se ne veseli le on, temuč jo z njim radi obhajajo vsi njegovi mnogi farani in sploh vsi tržaški pravi katoličani, ki vsi visoko cenijo župnika Sv. Antona novega. Ako le premislimo, koliko je ta čestiti starček otrok krstil in parov poročil, uže to samo ob sebe daje njegovej osebi neko posebno vrednost. Monsignora Hrovatina štejemo kakor rojaka, rodoma okoličana, tudi mej slovenske rodoljube, ki se zanimajo za napredek naše stvari in pri vsakej priliki doprinesejo svoj obolus za naše narodne potrebščine. Bog ga želi in obrani še mnogo let vedno zdravega; to mu iz srca želimo vsigdar, posebno pa o tako lepej priliki, kakor je sedanj.

Seja tržaškega mestnega sveta 14. t. m. Po prečitani in potrditvi zapisnika za inje seje naznanil je župan, da je g. Stalitzza skušal pregovoriti, naj umakne svojo odpoved mestnemu svetu, da pa nič ni mogel opraviti; mestni svet je izrekel svoje obz. lovanje, dr. Domplieri pa je predlagal, naj se deželno namestništvo naprosi, da novo volitev k malu ruzišje, kateri predlog je bil sprejet. — Prišla je potem na vrsto ponudba g. Tita Bullo, da napravi na lesnem trgu pokrito prodajalnico za 100.000 gld., ki se mu imajo izplačati v 10 letnih obrokih z 5% obresti. Stavbena komisija je ta predlog podpirala, a sklenol se je prestop na dnevni red. — Druge točke nemajo nikake zanimivosti. — Po končanej javnej je bila tajna seja.

V Trstu so koleri podvrženi sami Italijani. Vsi poduki, vsa svarila, sploh vse, kar je tržaški magistrat priobčil zaradi kolere, bilo je izdano v samem in golem italijanskem jeziku. Temu se mi niče čudimo, vzrokov nam tudi ni treba navajati, saj so vsa-cemu znani; a čuditi se mora vsak človek, da je k. kr. namestništvo za Primorsko na podlogi ministrskega poudka od 5. avgusta 1886 št. 14067 od tržaškega osrednjega zdravstvenega odseka sestavljeni poduk, kako se je vesti ob koleri, priobčilo se le 13. t. m. — post festum — samo v italijanskem jeziku! — Pet mesecev bo k malu, kar imamo v Trstu kolero, ki je napala uže okoli 800 oseb in spravila blizu 500 v večnost, pa še le zdaj se je izdal poduk, in še ta le Italijanom! Da je celo k. kr. deželno namestništvo ta poduk izdalo le v italijanskem jeziku, tudi temu se mi ne čudimo — sicer pa smo tega prepričanja, da je ta poduk — Blažev žegenj, saj kolera k malu od nas slovo vzame, zaradi poduka sicer ne, ampak zato, ker jej vreme ne bo več ugajalo.

Avstrijski Lloyd, ki je vožnje mej Trstom in Benetkami uže lansko leto zaradi kolere ustavil, začne zopet vožnje, pa za zdaj le za blago in parnik odpluje v nedoločeni dobah še le potem, ko bo imel dosti blaga.

Tržaške novosti:

Tržaški škof, mil. gosp. dr. Glavina je bil par dni na obisku pri vrhovnem škofu m. g. dr. Zornu v Gorici; vrnil se je denes.

Nemške c. kr. ljudske vole v Trstu se odpro v ponedeljek, 18 t. m.

Veliko fabriko za čiščenje petrolja nameravajo v Trstu zidati nekateri veliki kapitalisti.

Kolera v Trstu. O torka opolnoči do srede opolnoči je zbolelo za kolero v mestu 6 ljudi, v predmestjih pa 5, od srede do četertka opolnoči 7 v mestu in eden v predmestjih, od četrtka do petka opolnoči v mestu 13, v predmestjih 2. Mej zbolelimi za kolero je tudi urednik »L'Independentija«, nek Rossi, ki težko ozdravi, potem spediter Stegu, Slovenec po rodu in kolikor toliko tudi po mišljenju, ki je precej umrl in za kolero je umrl te dni tudi rajnega Matije Žvanuta edini sin. Kolera se ne umika, ampak napreduje, kar je za Trst strašno žalostno, ker tudi dela ni pravega. — Do denes je v Trstu za kolero zbolelo 860 ljudi, od katerih je umrlo 498.

Turški romarji. Včeraj je došlo z Lloydovim parnikom v Trst kakih 30 romarjev Turkov iz Bosne, ki so bili v Meki na Mohametovem grobu.

Poskušeni samomor. 72-letni Jakob Ujhan iz Rudej skočil je 13. t. m. jutraj z Molo Giuseppina v morje, ali dva mornarja sta ga rešila. Otpeljali so ga v bolnico.

Nesreča. 60-letna zasebnica Marija Margita zdrsnola je tako nesrečno na borzuem trgu, da si je izpahnila levo nogo. Odpeljali so jo v lekarno Prendini in potem na stanovanje.

Politijsko. Zaprl so 27-letnega kurilca Jožefa Melvan iz Gizdavač pri Spljetu, ker je na Lloydovem parniku »Eolus« 25 kg. težak železni drog na brodarja Janeza Jelinciča vrgel, kateri je

v dolnih prostorih parnikovih delal. Samo po naključju je Jelincič gotovej smrti izbegol. — Nepoznani lopovi so ukradli 12. t. m. popoldne tvorničarju Vincentu Z., Via Vrta 188 2 uhana, 2 zaročna prstana, 1 sreberni bracelet, 1 zlat prstan in 33 f. 50 kr. v gotovim denarju. — 50-letno hišno oskrbnico Marijo Suppan so zaprli, ker je ukradla škaf neke prodajalke pri vodnjaku na trgu Barriera vecchia. — Ujela je policija te dni 3 tatove, katere je našla na tatvini in 4 postopače.

Izpred sodnje. Znan Jurij Bonfacio, bivši ravnatelj urada društva Tramway, katerega je spravila milost nekega rudečega mestnega očeta na tako uplívno mesto, in kateri je zato društvu Tramw y izneveril 20000 gld., je bil včeraj obsojen na 15 mesecev težke ječe, in ljudstvo pravi, da je še premalo dobil! — Za zdaj je menda konec prvega in druge a dejanja igre »lahonska poštenost«, ali igra bo imela še kako dejanje.

Zaostala kontrolna skupščina. C. kr. poveljništvo 3. oddelka v Gradcu, je odredilo sporazumno z deželno vlado, da bude zaostala kontrolna skupščina rezervnikov in dopustnikov političnih okrajev Postojna in Logatec za leto 1886, ako kolera do konca oktobra v Trstu ne prestane, 4. novembra namesto v Trstu, izjemno v Ljubljani.

Dve novi važni podružnici Sv. Cirila in Metoda. V Beljaku na Korškem se je v nedeljo, 10. t. m. ustanovila družbe sv. Cirila in Metoda druga podružnica na Korškem za Beljak in okolico s sedežem pri svetem Lenartu pri sedmih studencih. V začasni odbor voljeni so: gosp. Matija Wutti, posestnik, predsednik, g. Simon Štockl, župnik, njegov namestnik, gosp. Franjo Katnik, provizor, blagajnik, g. Janez Wuherer, posestnik, njegov namestnik, p. Igo Mikula, posestnik, tajnik, g. Simon Jucko, župnik, njegov namestnik. Podružnica uže šteje sedaj 15 ustanovnikov, m j njimi dve ustanovci, okoli 30 letnikov in mnogo podpornikov, koje številu se pa bude v kratkem jako pomnožilo, ker so — in to je glavna stvar — kmetje za to družbo jako uneti in navdušeni. To je gotovo tolažilno poročilo iz Korotana.

Tudi v Idriji se je ustanovila enaku podružnica in je vlada uže potrdila dotična pravila. Bil je uže občni zbor in v odhor so voljeni: Predsednikom župan gosp. Štefan Lapajne, njegovim namestnikom g. Valentin Treven, tajnikom je bil izvoljen gosp. Alojzij Novak, njegovim namestnikom Fran Lapajne, blagajnik je postal znan rodoljub Fran Kos, namestnikom Val. Lapajne. Do sedaj je pristok društvu 8 ustanovnikov, 25 letnikov in 3 podporniki. Tudi prav lep začetek.

Goriške novosti. Tržaški gosp. namestnik ostane nekda še do konca meseca v Gorici in se je tam nekda popolnoma ozdravil. Č. g. Bajec, dosedaj vikar v Kronberku, deželni odbor goriški je odposlal na ministerstvo uka prošnjo proti povišanju šolnine v srednjih šolah.

Odsek za Dolinarjev spomenik uljudno prosil gospodov nabiralec, naj blagovole poslati uže nabrane svote z dotičnimi polami gosp. Vekoslav Kalistra (ulica Coroneo št. 27 Trst); in kjer se ni še začelo nabirati, se odsek gorko priporoča rodoljubom, naj se prizadevajo, da vsak pomaga nekoliko, da pokažemo, kako znamo Slovenci one čestiti, ki neutrudljivo delajo za narod. Zaradi trajajoče boleznii moral se je podaljšati rok (termin) za nabiranje. Po svojem odhodu iz Trsta nema gosp. Fran Steč, bivši odsekov tajnik, nič več posla z upravo.

Darila za Dolinarjev spomenik v Trstu: Gg. Živo Mate (Inženir) f. 10; Lavrič Ivan f. 1, Zeb Lovro f. 1, Kalister Vekoslav f. 1, Perhavec Jakob f. 150, Sotler Jakob 50 kr., Kopecky 30 kr., Semič 30 kr., Celič 20 kr., Jaka 20 kr., Fabjan Jožef 20 kr., Starzinar 30 kr., Marn (konduker) 25 kr., Kramar Ivan 50 kr., Umek Franjo 40 kr., Valenčič Valentin f. 1, Hanf Josip 50 kr., Krajcer Anton f. 1, Bertolini G. f. 1, Mronte N. 50 kr., Hajn Vekoslav 60 kr., Sellaže Josip f. 1, Franjo J. 50 kr., Dolenc Franc f. 1, Fakin Jožef 40 kr., Slovoda France 50 kr., Gašpari Anton 30 kr., Umek Janez (na Zeleznici) f. 1, Zuček Jakob f. 1, Sn gel Anton (trgovec) 50 kr., Markič Martin 30 kr., Perman Tomaš 40 kr., Renar Anton 10 kr., Ramor Jožef f. 1, Počjak Anton f. 1, Umek Janez 50 kr., Koprivč Ignac 20 kr., Vidman Anton 20 kr., Gustinčič Anton 20 kr., G. Peterlin 50 kr., Škerjanc Jože 40 kr., Rotar Karl 10 kr., Bizjak Janez 20 kr., Krošnak Matija 10 kr., Kodelja Jože 10 kr., Reinar Jožef 20 kr., Turk Jože 50 kr., Jez Janez 20 kr., Gasparič Fran 50 kr., Sirk Josip f. 1, Bedenik Jožefa 50 kr., Turko Ivan Marija 20 kr., Šoklič Ivan 50 kr., Kaves Marija 20 kr., Čop Josip (97 polk) 20 kr., Kobal A. f. 1, Arko J. 50 kr., Posega Marija 20 kr., Kvinik 50 kr., Kovačič 50 kr., Martinčič Marijeta 50 kr., Klun Ana 20 kr., Juvan Marija 30 kr., Viktor Dolenc 4 gld. — Skupaj f. 4520.

Tržno poročilo.

Kava — kupčija jako živahna in so cene sopen zdatno poskočile, tako sicer, da tako visokih cen uže mnogo let nismo imeli, kakor baš zdaj. Prodalo se je te dni 2500 vreč kave Rio po f. 60 do 69, 2000 vreč Santos po f. 61 do 70, 300 vreč Bonthyne f. 79 do 82, 600 vreč Java Mal. po f. 74 do 79, Portorico stane f. 100 do 110, Ceylon plant stane f. 84 do 135.

Sladkor — slaba kupčija, cene nazadujejo, tendenca sploh slaba. — Prodalo se je te dni 5000 vreč sladkerja po f 18 do 21 1/2.

Sadje — še precej dobra kupčija po trdnih cenah. Pomeranče Jaffa f. 4 do 6, Siciljske f. 6 do 10, limoni f. 3 1/2 do 7,50, mandarji f. 80 do 86, rožiči grški f. 7 do 7,50, pujijski f. 11 do 12,50, fige v vencih f. 11 do 13, pujijske v sodih f. 12, opaša f. 22 do 23, cvebe navadne f. 17 do 20, Eleme f. 21 do 26, Sultanina f. 20 do 34. Olje — srednja kupčija. Jedilno f. 37 do 41, namizno f. 58 do 71, bombažno f. 26 do 33.

Petrolje — tendenca za boljše cene; rusko stane f. 7 1/2 do 7,50, amerikansko f. 9,25.

Domači pridelki — fižol nov rudeči plačujejo po f. 11 do 11,50, koksa pa po f. 14 do 15. Maslo stane f. 82 do 92.

Žito — cene slabe, ker ni skoro nobene kupčije.

Les — nekoliko boljše obrajtan. Seno — dobro obrajtano in vse kaže, da na zimo bude še prav drago, zato ni dobro z njim preveč siliti v Trst; prodajalo se je te dni konjsko seno po f. 1,50 do 1,70, volovsko do f. 1,80 in f. 1,85.

Borsno poročilo.

Borsa jako mihova, kurzi šiki, tendenca prav slaba, ker jako nedoločena.

Postano.*

Dne 3. septembra t. l. sem z svojimi delavci nabral brinjevo zrnje na občinskem pašniku v Gorjanskem in ko tik omenjenega pašnika vidim, da je na majhnem prostoru komenskega pašnika bilo nekoliko brinjevega zrnja, misli sem, ker so bili delavci na licu kraja, da bi se dalo z majhnimi troški isto nabrati. Grem toraj k županu in smo se za isto pogodili (za 50 kr.), pogojeni znezek s m koj plačal in tudi postavno pobotnico v dobil in sem bil od omenjenega župana, kakor tudi od denarničarja zagotovljen, da brinjevo zrnje na zgor omenjenem prostoru femoje. Ob 10. uri pred poludne sem zrnje videl, opoludne sem se za isto pogodil in ga plačal, in ko sem se po svojih opravilih še v Komunu mudil, zvedel sem ob 2. uri popoldne, da so štirji komenski občinarji na dotičnem prostoru od mene kupljeno zrnje pobrali.

Nato se napatim koj k županu, da mu stvar nazaniam, ko mu to nazaniam, pošlje koj po občinskega čuvaja in mu ukaže brinjevo zrnje prestopnikom odvzeti in k njemu prinesli. Ko rečeni čuvaj prestopnike z blagom k županu privede, reče jim župan: Brinjevo zrnje je prodano tukaj temu možu, Janezu Kante-tu, in je njegova lastnina, in meni je rekel, naj grem po svojem opravku, da uže on potrebno ukrene, da dobim svoje blago nazaj. Ko sem pa drugi dan spet k njemu prišel in po svojem blagu vprašal, kaj mislite, kako se je ta modri župan ponoči prerodil, mu je kaj takega v sanjah prišlo: ko sem ga vprašal po svojem od prestopnikov nabranem brinjevem zrnju, ki ga je bilo nad tri mernike, odgovori mi, naj grem na dotični prostor pobirat brinjevo zrnje, ako ga je kaj prestopnikom ostalo, da pa od prestopnikov nabranega zrnja ne da meni, ako tudi je moja lastnina, in zastojni so bili vsi moji ugovori. Misli sem sam pri sebi, da mi ne ostane drugzega nego svoje pravice po sodnijskej poti iskati, ker pa za take malenkosti ni častno po sodnijskih sobanah grječe delati, in sodnikov nadlegovati: zamočati, mi pa tudi vest ne dopuščam, zatoraj sem to objavil v javnem listu in zahtevam, da se g. župan javno opraviči zaradi čudnega postopanja.

Janez Kante.

* Za stvari pod ten. naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava veleva,

St. 615.

Sejem 26. oktob. v Divači

je visoko namestništvo v Trstu dne 1. oktobra 1886 št. 15,119 dovolilo. Načelnništvo.

Št. 521

2-1

Oznanilo.

Z dovoljenjem visokega c. kr. namestništva bude dne 27. oktobra 1886 v Nabrežini semenj za razno blago. Županstvo v Nabrežini.

Trgovina 53 A. Majer-jevega Exportnega piva v steklenicah v LJUBLJANI (pivovarna na paro) pripravila Cesarsko, in Bock-pivo v skrinjicah po 25 in 50 stekl.

Advertisement for G. PICCOLI's 'Essenza za želodec' (Stomach Essence). The text describes its benefits for various ailments and lists several pharmacies where it is available, including Foraboschi, Leitenburg, Praxmarer, and others in Trieste and Udine.

Zahvaljujem se Vam isi reno za Vašo slavnoznano želodečno esenco, ki me je prav čudežno ozdravila velikih bolečin v trebuhu, ki so me pet let mučile in proti kateri mi nič pomagalo zdravljenje pridnih zdravnikov izVičence, Milana, Coma in Genove Lusa Krstnik, Zagorij — Galicija. Potrjujem, da je Vaša želodečna esenca ozdravila več oseb starih boleznii v želodecu, med katerimi tudi neko žensko, ki je uže 15 let bolehal brez upanja do ozdravljenja Evgen Sandrinelli, Mori — Tirolska. Uže 18 let sem čutil bolečine v želodecu brez upanja, da bi kodaj ozdravel, nekatero steklenico Vaše, prav čudezne esence za želodec, so me popolnoma ozdravile in sedaj so čutili pomilaj nega. Nek duhovnik, moj znanec, ki je tudi bolehal na enakej bolezni 20 let; videč uspeh Vaše esence, se je jel z isto zdraviti in v kratkem je ozdravel. Ne bode mo upustili priporočati to esenco trpečim in prositi Boga, da bi Vam podelil ono dobro, koje sto zaslužili. Marija Schwarz, Rovereto-Tirolska.

2-12

Advertisement for M. Coreni's 'Na obroke!' (For meals!). It offers various types of tapestries and goods for sale, located at via della Legna št. 1 P. II.

Mokrota — mrzlota — ne škodi! Samo gld. 1.85. Za gospode! Za gospe!

Nepremočljive, gorko, trpežne in neobičajno ceno so moje gostotkane, nonavadno pričežne

Meščanske jopice

za jesen in zimo, za gospe, gospe, dečke in deklice; vse po enakej ceni samo f. 1.80 komad. V zalogi imamo slavnostnih meščanskih jopic sive, temne, melirane, drap, bordeaux, plave in črne barve ter so za vsačega neobhodno potrebne. — Kdor nosi tako janko je najboljšje obvarovan mraza, kajti prilagajo se vsakemu životu, obdrže redovito gorkoto in so neprecenljive vrednosti. Izven rečenihi sort po f. 1.85 imamo na prodaj za gospe še dve sort finejši: 2-

iz fine zepfir volne samo gld. 2.85. iz zepfir volne obšito samo gld. 4.

Glede mere zadestuje povedati je li stas velik, srednji ali majhen. Razpošilja z poštnim povzetjem samo: Julius Fekete, Versandungshaus in Wien V., Haudsthurmerstrasse 18/34.

Izenadjenje za gospe!

Nekoliko tisoč komadov velikih zavratnih rut za jesen in zimo iz najfineše berlinske volne z čipkami, popolnih v vseh mogočih modnih barvah, kakor sive, plave, rudeče, temne, črne, bele, škotske in turkinaste itd. je na prodaj radi preseljenja 5-5 samo po for. 1-10 ter razpošilja po poštnem povzetju WAARENHAUS «ZUR MONARCHIE» Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse N. 9. NB. Ako se nikrat več rut naroči, stane poštnina le malo novcev.

